Nr. 221. NR 222 Śmigiel, czwartek 28 września 1922. Rok 32.

ORĘDOWNIK ŚMIGIELSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem świąt. — Przedpłata miesięcznie z przynoszeniem 260.— mk., W agencjach miesięcznie 240 mk. Numer pojedyńczy 20 mk. niedzielny 30 mk. Telefon nr. 65 Skrzynka poczt. 13.

PISMO POŚWIĘCONE WSZYSTKIM STANOM

Cena ogłosz.: za 1-łam. wiersz petyt. 60 mk., w części urzędowej lub reklamowej 120 mk. Adr. Admin. i Red. Śmigiel-Wielkopolska. Poczt. kont. czek. A. Klóskowski w Poznaniu nr. 200363, w Wrocławiu (Breslau) nr. 7283.

Następujące osoby opuszczają na stałe granice Rzeczypospolitej Polskiej.

1. Gustaw Joly z rodziną z Śmigla
2. Juljusz Laube z rodziną z Bruszczewa
3. Jan Hoffmann z rodziną z Popowa-Won.
4. August Grau z rodziną z Popowa
5. Anna Nowakowska z rodziną z Śmigla
6. Paweł Bock z rodziną z Śmigla
7. Gustaw Glaśke z rodziną z Popowa-Won.

Śmigiel, dnia 27/9. 1922 r.

Starosta, Kopczyński.

Baczność wdowy po weteranach powstań narodowych.

Wdowy po weteranach powstań narodowych z roku 1831, 1848 i 1863 zamieszkującego na terenie P. K. U. Kościan, których śmierć nastąpiła już po wciągnięciu na listę rzeczywistych uczestników powstań narodowych nie otrzymujące dotychczas zaopatrzenia wdowiego, winne przedstawić w Oddziale Rentowym przy P. K. U. Kościan mieszczącym się w gmachu Starostwa przy Alejach Kościuszki następujące dokumenty:

1. Zawiadomienie M. S. Wojsk. o wciągnięciu ich mężów na listę rzeczywistych uczestników powstań narodowych.
2. metrykę ślubu
3. metrykę śmierci męża
4. zaświadczenie władzy administracyjnej I-szej instancji, że do chwili śmierci męża żyła z nim w spelności małżeńskiej.

Jeżeli petentka nie posiada zaświadczenia M. S. Wojsk. o wciągnięciu jej męża na listę rzeczywistych uczestników powstań narodowych, winna w P. K. U. spisać odpowiedni protokół.

Izba Skarbowa wzgl. Kasy powiatowe bez odpowiedniego zaświadczenia przez D. O. K. za pośrednictwem odnośnej P. K. U. pensje wypłacać nie będą.

Wdowy po weteranach, których śmierć nastąpiła przed wciągnięciem ich przez M. S. Wojsk. na listę rzeczywistych uczestników powstań narodowych a nie otrzymujące dotychczas pensji wdowiej, winne przedłożyć wszelkie dowody, że mężowie ich brali bezpośrednio udział w szeregach i formacjach wzgl. w organizacjach powstań narodowych.

Nadto winne:

1. wypełnić kwestjonarjusz który dostarczy P. K. U.
2. przedłożyć metrykę ślubu
3. metrykę urodzenia (względnie chrztu męża)
4. metrykę śmierci męża
5. zaświadczenie władzy cywilnej I-szej instancji, że do chwili śmierci męża żyła z nim w spólności małżeńskiej.

W braku jakichkolwiek dowodów dokumentalnych mogą być wzięte za podstawę do uznania zmarłego męża za weterana i przyznania wdowie ponim zaopatrzenia wdowiego, poświadczenia dwu wiarogodnych osób, które pod odpowiedzialnością osobistą zaświadczą, że dana osoba brała bezpośrednio czynny udział w szeregach i formacjach względnie w organizacjach powstań narodowych.

Bez dostarczenia wyżej wymienionych dokumentów względnie dowodów nie może być przyznane wdowom po weteranach powstań narodowych 31, 48, 63 r., zaopatrzenie wdowie.

(—) Ceptowski, major i komendant P. K. U.

Ogłosiłem!

Śmigiel, dnia 25. 9. 1922 r.

Starosta. Kopczyński.

Niniejszem podaję do wiadomości, że przez czas zimowy tj. od 1. października rb. do 1. kwietnia 1923 r. godziny biurowe zostały ustanowione następująco:

a) rano od godziny 8—1
b) po południu od godziny 2—4

a w sobotę zamiast do 4 tylko do 3.

Publiczność przyjmuje się jak dotąd tj. tylko w godzinach przedpołudniowych.

Śmigiel, dnia 24/IX. 1922 r.

Starosta Kopczyński.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Po zatwierdzeniu jarmarków na rok 1923 przez p. Wojewodę w Poznaniu podaję niniejszem spis tychże do wiadomości i zarządzam, by gminy i magistraty ściśle przestrzegały zatwierdzone i ogłoszone terminy.

Miasto Śmigiel:	Miasto Wielichowo:
W dniu 11. kwietnia	W dniu 6. lutego
„ „ 5. czerwca	„ „ 1. maja
„ „ 12. września	„ „ 11. września
„ „ 5. grudnia	„ „ 4. grudnia

Śmigiel, dnia 22/IX. 1922 r.

Starosta, Kopczyński.

Okólnik.

Panów Inspektorów Szkolnych Okręgu Szkolnego Poznańskiego.

Dotyczy podręczników dla szkół powszechnych z językiem wykładowym niemieckim:

1. W sprawie książek do czytania (Lesebücher) oraz elementarza:

a) Używane dotąd elementarze Hirt'a (Schreib- u. Lesefibel) dopuszcza się na razie jeszcze do dalszego użytku z tem jednakowoż że tylko tak zwanej Bromberger Ausgabe (Block-Heisig) eliminuje się całkowicie z szkół niemieckich. Tam gdzie sporadycznie próbowano używać „Sternfibel" Hoch'a (w nakładzie L.- Fischer'a w Łodzi) dalszy użytek jest dozwolony.

b) Używano dotąd książki do czytania (Lesebücher) Hirt'a oraz innych autorów względnie nakładników należy całkiem usunąć a zastąpić sporadycznie używanemi książkami Hoch'a i Leder'a z tem, że dla szkół wiejskich i miejskich jednoklasowych należy bezzwłocznie sprowadzić książkę Hoch'a „Deutsches Lesebuch für ein und mehr-klassige Schulen". Neu bearbeitet von Karl August Hoch, Zehnte Auflage 1922., z Księgarni Ludwika Fiszera w Łodzi, natomiast dla szkół więcej klasowych książkę Leder'a w II częściach: „Deutsches Lesebuch nebst Erzählungen aus der Geschichte und Heimatkunde Polens" für mehrklassige Schulen. Bearbeitet von Albert Leder. I. Teil 4 Auflage, II. Teil 3 Auflage lub nowsze wydanie z Księgarni nakładowej L. Fiszer Łódź.

Celem przyśpieszenia zaopatrzenia szkół względnie dzieci w książki wymienione, poleca Kuratorjum zastosowanie takiej praktyki:

a) każdy kierownik szkoły stwierdzi zapotrzebowanie książek w swej szkole zażąda od każdego zamawiającego dziecka potrzebną kwotę (Hoch'a książka 1000.— mk., Leder'a część I. 1200.— mk., Leder'a część II. 1200.— mk. i wysyła sumę, powiększoną o należytość za jedną książkę przeznaczoną 15 biblioteki szkolnej na rachunek szkoły) do firmy Fiszer w Łodzi z prośbą o bezpośrednie przesłanie książek franko na ręce jego i rozdzieli otrzymane książki między dzieci;

b) równocześnie z wysyłką o firmy Fiszer kierownik raportuje osobnem pismem swemu inspektorowi, wiele książek zamówił i czy taka ilość wystarczy, wzgl. dlaczego pożądanej liczby wzgl. sumy nie osięgnął.

c) po otrzymaniu książek kierownik raportuje inspektorowi, że wzgl. od którego dnia rozpoczął używać nowych książek;

d) Pan Inspektor zareferuje do 1. 12. 22., czy nowe książki są w użytku, a książki Hirt'a oraz inne usunięte.

2. W sprawie książek pomocniczych dla nauczycieli:

a) Wobec faktu, że przy wizytacjach szkół stwierdzono nieraz całkiem niewłaściwe orjentowanie się nauczycieli mianowicie w historji Polskiej z podręczników nieodpowiednich Kuratorjum poleca Panu Inspektorowi bezzwłoczne zakomunikowanie nauczycielstwu szkół niemieckich, że w uwzględnieniu nieraz nie dostatecznej znajomości języka polskiego zezwala się na używanie książek Kurz'a (Polnische Geschichte für deutsche Schulen. Teil I. u. II. Verlag: Johnel-Bydgoszcz oraz Zivier'a „Polen". Verlag Perthe-Botha. Jakkolwiek książki te nie są doskonałe, mogą na razie zastąpić inne, mianowicie polskie. Zarazem należy nauczycielstwu zwrócić uwagę, że książki Burkhardt'a (Geschichte für deutsche Schulen in Polen — Łódź) oraz Missalka — Komiszkego są odpowiednie.

b) Wobec zupełnego jeszcze braku podręczników niemieckich do geografji Kuratorjum poleca zakomunikowanie nauczycielstwu, że dążyć winno do szybkiego doskonalenia się w języku polskim i do przygotowania się na lekcję geografji z podręczników polskich.

c) Co do podręczników o udzielenia śpiewu Kuratorjum poleca wystosowanie ostrzeżenia do nauczycieli, aby dotąd używanych nie podawali do rąk uczniów i aby nie ćwiczyli z nich pieśni treści niemiecko-patrjotycznej.

Dalsze zarządzenia wyjdą jeszcze.

Chrzan.

Rozporządzenie

w sprawie nauki języka polskiego w szkołach powszechnych z językiem wykładowym niemieckim.

Na mocy rozporządzenia Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej z dnia 4-go czerwca 1920 r. No. 14. II c 2503/20 (Urzęd. Gazeta Szkolna dla Wojew. Poznańskiego i Pomorskiego, rok 1920, No. 11/12 str. 97) język polski jest od początku roku szkolnego 1922/23 obowiązkowym przedmiotem nauki w szkołach powszechnych z językiem wykładowym niemieckim.

Ze względu na to, że egzamin z języka polskiego dla nauczycieli niemieckich odroczono do miesiąca września, Kuratorjum zezwala, aby naukę języka polskiego w tych szkołach rozpoczęto dopiero z dniem 1-go października br. Od tego terminu naukę języka polskiego zaprowadzić należy jako przedmiot obowiązkowy we wszystkich szkołach powszechnych, przeznaczonych dla młodzieży niemieckiej. Nauki tej udzielać się będzie od 4-go roku nauczania i to dla rocznika 4-go i 5-go w czterech, dla rocznika zaś 6-go i 7-go w trzech lekcjach tygodniowo. Ażeby uniknąć zwiększenia ilości godzin nauki obowiązkowej, należy w odpowiedni sposób skrócić czas, wyznaczony dla innych przedmiotów.

Celem nauki jest doprowadzenie uczniów do władania językiem polskim w mowie i piśmie. Należy przeto kłaść nacisk na to, ażeby uczniowie na lekcjach języka polskiego posługiwali się tym językiem w jaknajszerszej mierze, a niknąć metody gramatyczno-tłomaczeniowej. Naukę gramatyki traktować należy tylko jako środek, służący do zdobycia poprawności językowej. Jako podręcznik Kuratorjum poleca na razie na 1 i 2 rok nauki: Hermana Seydeka: Wesoły początek. Poznań 1922 wydanie II (wydanie I niedozwolone), na 3 i 4 rok nauki: Jana Poprawskiego: Książka do czytania, część I — Szamotuły 1920. Jako podręcznik dla nauczyciela służyć może L. Grzegorzewskiego: Elementarbuch der polnischen Sprache — Wrocław — Poznań 1922. W miarę potrzeby można podręcznikiem Seydeka posługiwać w bieżącym roku szkolnym także i w 3 i 4 roku nauki.

Ogłosiłem

Inspektorat szkolny

Chrzan.

Inspektorat Szkolny.

Wszystkie szkoły nadeślą do 15. października br. rozkład materjału naukowego na rok szkolny 1922/23.

Śmigiel, dnia 27. września 1922.

Chrzan.

Czas wyłożenia spisów wyborczych do Sejmu i Senatu przedłużony został do 5 października.

Śmigiel, dnia 27. 9. 1922.

Obwodowa Komisja Wyborcza na obwód I.
Witaszek, przewodn.

Obwodowa Komisja Wyborcza na obwód II.
Larek, przewodn.

Wykłady narodowe w Wielichowie.

Podniosłe bardzo chwile zgotował nam zeszłej niedzieli, dnia 24 bm., młody Górnoślązak, p. Bernardyn Ksoll z Wolsztyna; mówił nam o Górnoślązku i Ojczyźnie. Nie był to wyuczony na pamięć i zadeklamowany wzorowo wykład płatnego agitatora, choćby już dlatego, że na to miał zbyt wiele błędów językowych; nie było w nim nagromadzonych miażdżącą logiką dowodów, nie było tam ścisłości naukowej. Za to słyszeliśmy Pieśń nad Pieśniami o miłości dla braci, o kochaniu się w zgodzie wzajemnej, o wspólnej pomocy i ofierze, o poświęcaniu się jednego, dla drugiego. To stanął przed nami natchniony apostoł miłości! Z gorącego i gorejącego serca padały słowa, buchał żywy potok płomiennej mowy. To iście śląskie serce, tak na pozór twarde, dzikie i nieokrzesane, a tak wytrwałe, górne, gorące, tkliwe i dziecęce w umiłowaniu najczystszych i najwyższych idei ludzkości! Nasze kochane śląskie serce, które kocha Matkę Ojczyznę, nie wysmradzaniem rozpieszczonego i rozciećkanego gagatka, ale bólem i łzami sieroty biednej i sponiewieranej, sieroty, dla której imię Matki tyle co raj, co niebo! Dla której Matka tyle co słońce dla więźnia w ciemnych, ponurych lochach trzymanego pod ziemią; boć miłości i opieki swej matki nigdy nie doznała!

Wrażenie na słuchaczach było najwidoczniejsze. Już wiele było pomiędzy nami takich, dla których słowa miłości braci i Ojczyzny były pustem frazesem; lecz w tych godzinach czuliśmy wszyscy, że miłość, zapał i poświęcenie, to realna siła twarda i mocna jak stal, to najrealniejsza i najsilniejsza potęga, która wszystko zwycięży, która nie rozbija, nie burzy i rujnuje, lecz łączy, wznosi i buduje, i dlatego **jedyną** jest drogą do trwałego postępu.

Znamienny incydent zaszedł w dyskusji po wykładzie otwartej. Gdy zebranym zwrócono uwagę na to, że w sali znajduje się kilku obywateli, którzy w ostatnim czasie wśród nas starali się plamić, czernić i błotem obrzucać imię bohatera śląskiego, Korfantego; gdy ich publicznie wezwano, by teraz otwarcie stanęli na trybunie i powiedzieli, co mają przeciw Korfantemu, aby się prawda wydała, — wtenczas nie ruszyli się, nie mieli obywatelskiej odwagi, publicznie powtórzyć zarzuty swoje! Kłamstwo światła się boi!

P. Ksollowi nie szczędzono uznanie i zachęty do dalszej pracy pożytecznej. Oryginalny to charakter! Sam biedny, jak kiedyś apostołowie, idzie od miasta do miasta, od wioski do wioski, aby gasnącą iskierkę miłości Ojczyzny rozdmuchać, rozgrzać i ożywić, by znów wielkim i jasnym płomieniem buchnęła. Żyje tylko z sprzedaży broszur narodowych i datków dobrowolnych. Rodacy, przyjmijcie go dobrze i serdecznie! *Wielichowianin.*

Przemysł niemiecki a gazy trujące

„Dr. Harker, dyrektor angielskiego departamentu poszukiwań naukowych, mówiąc dziś w Hulli wobec zebranych angielskich uczonych o niezwykłych wysiłkach, dokonanych przez niemiecki przemysł gazów trujących, oświadczył co następuje:

„W razie nowej wojny Niemcy zajmą dominujące stanowisko odnośn. do produkcji gazów trujących. Istotnie w r. 1913 Niemcy zużywali 200.000 ton azotu, z czego 100.000 ton sprowadzane było z Chili. Od 1-go maja 1921 r. do 30 kwietnia 1922 r. Niemcy zużyli 290.000 ton azotu, czyli o 45 procent więcej, niż w r. 1913, ponadto te 290.000 ton zostało całkowicie przetworzone w Niemczech we własnych przedsiębiorstwach".

Następnie mówca uczynił następującą sensacyjną deklarację:

„Na końcu tego roku Niemcy będą w stanie produkować rocznie 500.000 ton nitratu.

Kończąc, mówca wyraził przypuszczenie, że ci, którzy mając czuwać nad wykonaniem warunków traktatu, nie zdają sobie zupełnie sprawy z tego co się dzieje w Niemczech".

Oświadczenie dr. Harkera należy dołączyć do licznych dowodów przygotowania niemieckiego do nowej wojny, w której walka gazami odkrywać będzie większą znacznie rolę, niż w minionej wojnie. Tymczasem Liga Narodów opracowuje projekt rozbrojenia Europy.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Dziś: Michała arcyb.
Jutro: Hieronima
Wschód słońca 6,10, zachód 17,32.
Długość dnia 12,30. Ubyło 5,24.

Przedłużenie terminu sprawdzania list wyborców. Generalny Komisarz Wyborczy wyjaśnia: W dniu 21 bm. Sejm Ustaw. uchwalił nowelę do ordynacji wyborczej, według której terminy wyłożenia spisu wyborców i postępowania reklamacyjnego przedłuża się o siedem dni. Wobec tego wszystkie spisy wyborców będą wyłożone do dnia 5. października włącznie, a ostateczny termin wnoszenia reklamacji do obwodowej komisji wyborczej upływa dnia 6. X.

Generalny Komisarz Wyborczy przekonał się osobiście, że ludność dotychczas bardzo mało korzysta z powyższego prawa, wskutek czego wielu wyborców niespodziewanie dla siebie może utracić prawo głosowania; spisy bowiem w wielu wypadkach są niedokładne.

Krótkotrwała przyjaźń. W ostatniem „Przyjacielu Ludu" zamieścił p. Stapiński odezwę p. t.: „Do braci chłopów", w której jako powód rozłamu między nim a p. Witosem podaje okoliczność, że p. Witos ułożył listę państwową Stronnictwa Ludowego bez porozumienia z nim. Odezwa podpisana jest przez „Komitet Wykonawczy i Klub Poselski P. S. L. — Lewicy". Z posłów znajdują się między podpisanymi pp. Stapiński, Madej, Matusz, Krempa, Marchut, Sudoł, Tomaszewski, Wójcik, inż. Pruchnik, dr. Bernadzikowski i Stączek. Tak więc na transakcji z p. Witosem wyszedł p. Stapiński z całem stronnictwem rozbitem. Opuszczony i zwalczany przez p. Putka zawiedziony również przez p. Witosa, musi z garstką niedobitków walczyć na dwa fronty.

Telegramy.

Medal pamiątkowy I. Sejmu.

Warszawa, 27. 9. (A. W.) Celem upamiętnienie pierwszego Sejmu Konstytucyjnego przygotowany jest medal pamiątkowy. Medal ryty w bronzie będzie wielkości mniejwięcej dłoni. W środku widnieje księga z napisem konstytucja, na niej zaś orzeł. Na otoku „Salus Reipublicae..." oraz data 1919-22. Po lewej stronie emblematy prawodawstwa, owite w liście dębowe i data 17 marca 1921 r. Na otoku nazwiska każdego z posłów. Pozatem będą odbite rzetony pamiątkowe, które otrzymają wyłącznie posłowie, medale zaś będą udostępnione szerszej publiczności.

Wileński blok mniejszości rozbity.

Warszawa, 27. 9. (A. W.) Blok mniejszości narodowościowych na Wileńszczyźnie uległ rozbiciu. Białoruski komitet wyborczy wystawił własną listę lub stanie do wyborów w porozumieniu z Odrodzeniem.

Ostatnie listy.

Warszawa, 27. 9. (Pat.) „Gaz. Warsz." donosi, że dzisiaj popołudniu na ręce gen. komisarza wyborczego złożono nową listę państwową polskiego związku kresowego nr. 22. Na czele listy figurują Jan Piłsudski, brat p. Naczelnika Państwa i Narutowicz obecny min. spraw zagr.

Szatańskie zabiegi i pomysły Berlina.

Warszawa, 27. 9. (A. W.) „Przegl. Wiecz." zamieszcza telegram swego wysłannika z Katowic: Rząd obowiązany jest do największej czujności w sprawach górnośląskich. Niemcy celowo wywieźli marki niem. ze Śląska polskiego, wskutek czego okazał się brak marek do wypłaty robotników i musiano na gwałt żądać na pokrycie tych płac marek polskich od rządu polskiego. Równocześnie drożyzna rośnie potwornie. W Katowicach jest dziś goręj niż w Warszawie. Słaby dowóz aprowizacji powoduje brak środków żywności i ich ogromną drożyznę. Na tle tych niedomagań ekonomicznych, podburzany agitacją i propagandą niemiecką lud śląski się burzy. Dzięki interwencji min. Darowskiego udało się zlikwidować znany incydent w Hucie Bismarka, gdzie przemysłowcy niemieccy usiłowali sprowokować burzę, usuwając 8 tysięcy robotników; udało się też zlikwidować sprawę grożącego strajku kolejowego na Śląsku. Jednakowoż możliwe jest powstawanie coraz nowych konfliktów, zwłaszcza na tle wypłaty robotników i braku marek niemieckich. Miejscowe pisma zaznaczają, że wprowadzenie marki polskiej nie poprawi sytuacji walutowej, gdyż staje się ona jedynie przedmiotem spekulacji i ze Śląska odpływa do Berlina, skutkiem czego kurs jej stale się obniża.

Z Rady Ligi Narodów.

Genewa, 27. 9. (Pat.) Rada Ligi Narodów przyjęła wczoraj propozycję w kwestji ujednostajn. walut państw. należących do Ligi Narodów. Rada postanowiła zająć się rezolucją w sprawie handlu opium.

Stosownie do postanowienia zgromadzenia, Liga postanowiła zwrócić uwagę głównych mocarstw koalicji na konieczność możliwie najszybszego uregulowania sytuacji prawnej w Galicji Wschodniej. Tekst tej decyzji wręczy prezydent Rady konferencji ambasadorów.

W końcu prezydent Rady de Gama podał do wiadomości Rady swój raport w kwestji ochrony mniejszości na Łotwie. Reprezentant Łotwy przesłał to sprawozdanie swojemu rządowi, a Rada na następnem posiedzeniu poweźmie decyzję w tej sprawie.

Skazanie redaktora dirschauerki.

Bydgoszcz, 27. 9. (Pat.) Tutejszy sąd powiatowy skazał naczelnego redaktora „Dirschauer Ztg." Lockego za świadome rozpowszechnianie zmyślonych faktów na 150 tysięcy marek grzywny.

Wyniki w Cieszynie.

Cieszyn, 23. 9. (A. W.) Wczoraj odbyły się tutaj wybory do Sejmu Śląskiego. Wynik wyborów w mieście Cieszynie przedstawia się następująco: Oddano głosów 3578, z tego na listę polską 1625, na listę niemiecką 1766, listę żydowską 170. To zn., że Niemcy uzyskali 50,2 proc., Polacy — 45,14 proc. żydzi 4,7 proc.

Głosy rozdzieliły się następująco:

Blok narodowy 1043, P. P. S. 264, P. S. L. 284, N.P.R. 34, komuniści otrzymali w Cieszynie jeden głos.

Zaznaczyć należy klęskę socjalistów, którzy zyskali zaledwie 1/12 głosów. Zwycięstwo Niemców przyszło niespodziewanie, i okazało, że polscy wyborcy zaniedbali obowiązku wejrzenia do listy wyborczej, błąd ten jednak częściowo da się naprawić przy wyborach gminnych, które odbędą się w październiku.

Zbrodnie bolszewickie.

Ryga, 26. 9. (Pat.) Z Moskwy donoszą: W Semipalatyńska zostało rozstrzelonych 5 oficerów za uprawianie kontrrewolucyjnej działalności.

Rewel, 26. 9. (Pat.) Donoszą z Moskwy, że został tam skazany na śmierć znany socjal-rewolucjanista Szyszkin.

Notowania giełdowe.

Gdańsk, 27. 9. (Pat.) 1 dolar ameryk. 1466.03 do 1468.97, 1 funt szterl. 6518.45—6531.55, guld. holenderskie 56943—57057, marka polska 17.34½—17.40½, przekazy na Warszawę 16.47—16.53, na Poznań 16.22—16.28, franki francuskie 11180.80—11211.20.

Uruchomienie kolejki Chełmża-Mielno.

Gdańsk, 26. 9. (Pat.) Dyrekcja Kolei Państw. w Gdańsku zawiadamia, że z dniem 1 października uruchomiona będzie kolejka Chełmża-Mielno.

Targ Rzeźni miejskiej w Poznaniu.

Urzędowe sprawozdanie komisji targowej.

W środę, 27. września 1922 spędzono:

12 wółów, 92 buhaji, 134 krów i jałówek, 187 cieląt, -- prosiąt 538 tuczników, 290 owiec, 5 kóz.

Za:	Płacono za 100 kg. żywej wagi: I. kl. marek	II. kl. marek	III. kl. marek
Bydło	46000—48000	38000—40000	16000—17000
Cielęta	96000—980000	84000—88000	—
Tuczniki . . .	142000-144000	134000-136000	116000-120000
Owce	58000—60000	48000—50000	—

Przebieg targu: Spokojny, na świnie ożywiony.

Notowanie Giełdy Zbożowej w Poznaniu

z dnia 27. września 1922 r.

Loco Poznań za 100 kg. w ładunkach wagonowych.

Żyto	17100—18100	mk.
Pszenica	29500—31500	„
Jęczmień	—	„
„ browar.	18000—19000	„
Owies	19000—19500	„
Mąka żytnia 70% z workami	28500—29000	„
Mąka pszenna 65%	50000—51500	„
Ospa żytnia	98000	mk.
„ pszenna	9000	„
Siano luźne	6800	„
„ prasowane	7500	„
Słoma żytnia luźna	5000	„
„ „ pras.	5500	„
Ziemniaki fabr.	2000	„
„ jadalne	2600	„
Groch polny	35000—40000	„
„ jad. Victoria	45000—50000	„

Uwagi: Zainteresowanie mało. Usposobienie spokojne.

Redaktor: Julian Tyczka, Śmigiel.
Właściciel i wydawca: A. Klóskowski, Poznań 3.
Czcionkami drukarni Klóskowskiego w Śmiglu.